

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/167774,Obchody-Narodowego-Dnia-Pamieci-Ofiar-Ludobojstwa-dokonanego-przez-z-ukrainskich-n.html>
27.04.2024, 08:29

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej - 11 lipca 2022

W Warszawie z udziałem najwyższych przedstawicieli władz państwowych odbyły się centralne uroczystości upamiętniające ofiary mordów dokonanych przez OUN-UPA na terenie województw południowo-wschodnich II RP w latach 1942- 1947.

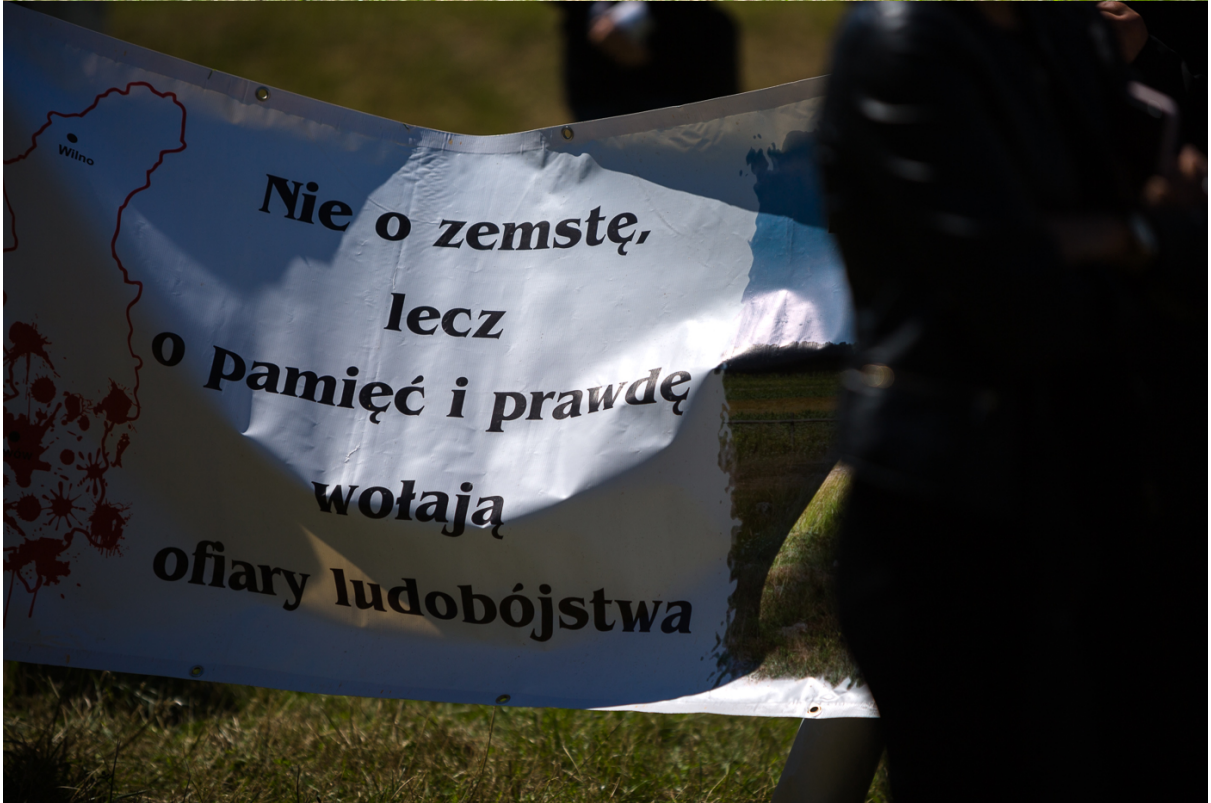

„ OJCZE LUDÓW I NARODÓW,
BŁAGAMY CIĘ,
PRZYJMIJ DAR ŚWIADECTWA WIARY,
MĘKI I ŚMIERCI SYNÓW NASZEGO NARODU
UMĘCZONYCH I POMORDOWANYCH NA WSCHODZIE.
UCZYŃ ICH OFIARĘ POSIEWEM WOLNOŚCI I POKOJU.
OJCZE NAJMILSZY, PRZEZ PRZYCZYNĘ MATKI ZBAWICIELA,
POMÓŻ NAM PRZEBACZYĆ,
CHROŃ NAS OD WOJNY I NIENAWIŚCI I NIEPAMIĘCI.
PRZEZ CHRYSZTUSA PANA NASZEGO. AMEN.”
(Jan Paweł II, 11.06.1999)

Msza św. w intencji ofiar ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP oraz poległych, zmarłych i żyjących żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Msza św. w intencji ofiar ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP oraz poległych, zmarłych i żyjących żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Msza św. w intencji ofiar ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP oraz poległych, zmarłych i żyjących żołnierzy 27. Wołyńskiej Dywizji

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Prezydent RP Andrzej Duda podczas obchodów Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich

nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej – Warszawa, 11 lipca 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody rozpoczęły się w Katedrze Polowej Wojska Polskiego ceremonią złożenia kwiatów przed tablicą upamiętniającą „Rzeź Wołyńską”, po której została odprawiona Msza święta. Następnie na Skwerze Wołyńskim z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy i premiera Mateusza Morawieckiego odbyła się wspólna modlitwa połączona z ceremonią złożenia wieńców i wiązanek kwiatów przy Pomniku Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywatelach II RP na terenie województw południowo-wschodnich w latach 1942–47. W uroczystościach wziął udział prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

Kwiaty zostały złożone także przy Pomniku 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej. W imieniu prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego wieniec złożył także ambasador agrée w Polsce Wasyl Zvarych.

Stojąc przed pomnikiem prezydent Andrzej Duda powiedział:

To, co dziś dzieje się między Polakami a Ukraińcami, jest najlepszym dowodem, że nie chodzi o zemstę; nie ma dzisiaj Polaków, którzy nie wiedzą, co to była rzeź wołyńska, a jednak przyjmują Ukraińców pod swój dach, niosą pomoc

całemu narodowi i państwu. (...) Tam, gdzie tyle razy leżał karabin, topór, widły, sękaty kij, położony został chleb i ręka została wyciągnięta, by pomóc. I została ona przyjęta z wdzięcznością i łzami.

Prezydent podkreślił, że dokonane w latach 40. XX wieku ludobójstwo domaga się prawdy:

Trudna debata na ten temat między naszymi narodami trwa od dziesięcioleci. Zwłaszcza w ciągu ostatnich trzydziestu lat – od kiedy jest prawdziwie niepodległa suwerenna Polska i niepodległa suwerenna Ukraina. To trudny temat – dla nas ogromnie bolesny, domagający się twardego powiedzenia prawdy. Dla Ukraińców trudny, bo przede wszystkim ogromnie wstydlivy.

Te dramatyczne, tragiczne błędy nigdy nie mogą się powtórzyć, jeżeli mamy trwać w tej części świata i Europy jako dwa suwerenne, niepodległe narody, żyjące we własnych państwach — stwierdził Andrzej Duda. — Chcemy prawdy, grobów, tego, co jest normalne w cywilizacji, w której nasze narody wyrosły. Chcemy móc pomodlić się na grobach naszych najbliższych, rodaków. Chcemy zaoferować to samo, aby i tam gdzie na naszej ziemi pochowani są Ukraińcy był grób.

Jako kolejny głos zabrał premier Mateusz Morawiecki:

Kresowian zamordowano dwa razy. Raz ciosami siekiery, a drugi raz przez przemilczenie. Ta druga śmierć była straszniejsza od tej pierwszej – powiedział, odwołując się do słów ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego.

Szef rządu podkreślił, że zmowa milczenia, jaka narosła wobec zbrodni na Wołyniu, musi zostać przerwana:

To moje zobowiązanie. Nie spocznę, dopóki nie odnajdziemy

ostatniego grobu pomordowanych z Wołynia i z całych Kresów Wschodnich. Ta rzeczywistość musi być w całości odkryta. Gdy ktoś próbuje przykryć tamte fakty kurzem niepamięci, kurzem zapomnienia to robi krzywdę obu naszym narodom – stwierdził prezes Rady Ministrów.

Obchody współorganizowane były przez Instytut Pamięci Narodowej, Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz władze Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy.

* * *

[W 2020 roku Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN na skwerze Wołyńskim w Warszawie przeprowadziło renowację pomnika 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej](#), który ma formę monumentalnego miecza. Ponadto oczyszczono 11 kamiennych kolumn-świec upamiętniających męczeństwo Polaków z 11 wołyńskich powiatów, ofiar Zbrodni Wołyńskiej. Na każdej z kolumn odrestaurowano herb i nazwę powiatu. Prac remontowych doczekał się również pomnik z popiersiem generała Jana Wojciecha Kiwerskiego, dowódcy 27 Wołyńskiej DP AK.